ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ—ՔՆՆԱԴԱՏԱԿԱՆ

ԵՐԵՔ ԽՄԲԵՐԳ

Մշակեց եւ ներդաշնակեց Ս. Էջմիածնի միաբան Գէորգ սրկ. Զէօրէքչեան. Պետերբուրգ. գին. 70 կ.

Անծանօթ չէ հ. Գէորգ սարկ. Զէօրէքչեանը, ս. Էջմիածնի համբաւաւոր միաբաններից. իր բարձր երաժշտական կրթութիւնը ստացել է արտասահմանում և երկար տարիներ երաժշտութիւն դասաւանդել Նոր-Նախիջեւանի թեմ. Հոգեւոր դպրոցում. երաժշտական գործունէութեան գլխաւոր կենտրոնը եղել է Նոր-Նախիջեւանը, որտեղ և իր բոլոր հեղինակութիւնները դեռ չտպագրուած հրապարակ է հանել խմբերի միջոցով, համերգներում և երեկոյթներում.

Այդ հեղինակութիւններից է «Երեք խմբերգը», որի մէջ պարունակուած է 1. Տէր կեցո—մեներգ և խմբերգ դաշնամուրի նուագակցութեամբ, գրուած ֆա մինորով. 2. Երբ որ բացուին—երկերգ I և II Սոպրանի համար դաշնամուրի նուագակցութեամբ, գրուած բէ մինորով. և 3. Մայր արաքսի—երկերգ սոպրանի և ալտի համար, դաշնամուրի նուագակցութեամբ, գրուած ֆա մինորով. բազմաթիւ հեղինակութիւններից միայն այս երեքն է առ այժմ լոյս տեսել որպէս նմուշ։

Առաջինը որպէս ազգային օրհներգ, իսկ երրորդը որպէս Գամառ Քաթիպայի անմահ Մայր-Արաքսին ըմբռնուած է ամենայն հարազատութեամբ. խօսքն ու դաշնակը լրացնում են միմեանց։ Երեք խմբերգը իր վրայ կրում է վարպետ գրչի դրոշմն և իր պատուաւոր տեղը կգրաւի մեր Հայ երաժշտական գրականութեան մէջ։

Ցանկալի է օր առաջ տեսնել հրատարակուած հայր Զէօրէքչեանի միւս երկերը։

Ռուբէն աբեղայ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՊԱՐԵՐ

Դաշնամուրի համար հեղ. Ս. Բարխուդարեանի. Պետերբուրգ. գինը 1 ռ.

Քիչ չեն այն երաժիշտները, որոնք զբաղուել են արեւելեան եղանակներով, մանաւանդ Ռուբինշտէյնը, որը իր ուրոյն տեղն ունի գրաւած արեւելեան եղանակների ուսումնասիրութեամբ և մշակմամբ։ Հետզհետէ լայն ծաւալ է ստանում և շատ ու շատ երա-

ժիշտների աչքն է հասած դէպի արևելքը և առանձին ուշադրութեան առարկայ է դառնում արևելեան թախծոտ ու մելամաղձոտ եղանակները։

Մեր հայ երաժիշտներից Ն. Ֆ. Տիգրանեան և Ապենդիարեանն են, որ յայտնի են այդ ուղղութեամբ. իսկ սրանց յաջորդ կարելի է համարել պ. Ս. Բարխուդարեանին։ «Արևելեան պարերը» օր. 1-ն է, որի մէջ պարունակուած է չորս պար. 1 բէ մաժոր, 2 բէ մինոր, 3. մի բէմոլ մաժոր, և 4. բէ մաժոր, բոլորն էլ դաշնամուրի համար։ Ընդհանրապէս արևելեան պարերը իրենց ամբողջ նրբութեամբ դժուար է կլաւիատուրայով արտայայտել. արևելեան թառն ու քեամանչան, որպէս արևելեան ծնունդ, ոգի ու տրամադրութիւն է ստեղծում ունկնդրի մէջ. իսկ դաշնամուրը կարծէք խորթ է և անհարազատ արևելեան եղանակների համար, բայց այնուամենայնիւ պ. Բարխուդարեանը, ինչքան որ հնարաւոր է, աշխատել է հարազատութեամբ արտայայտել։

Ռուբէն արեղայ

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ

Նորին Սրբութիւն Ազգիս Վեհափառ Հայրապետ Տ. Տ. Գէորգ Ե.-ը բարեհաճեց յունիսի 25-ին մեկնել Բիւրական՝ ամարային հանգստեան։

Առաւօտեան ժամի 7-ին զանգակների զօղանջիւնը հրաւէր կարդաց Մայր Աթոռի միաբանութեան՝ շքանշաններով ու պարգևներով զարդարուած ընդառաջ գնալ Նորին Սրբութեան և ողջունել Սրբազնագոյն Հայրապետին Վեհարանի մուտքի առաջ։ Փոքր ինչ յետոյ Հոգևոր Տէրը ելնում Հայրապետանոցից և շքերթն առաջնորդեց նորան դէպի Մայր Տաճար։ Իջման ս. սեղանի առաջ աղօթելու և եկեղեցու բարօրութեան համար աղօթելուց և խաչ-աւետարանը համբուրելուց յետոյ Նորին Սրբութիւնը նոյն շքով առաջնորդուեց մինչև դարպասը՝ Վաղարշապատի շուկայի հրապարակի առաջ։ Ներնական ժողովրդից մի խուռն բազմութիւն փութացել էր նոյնպէս բարի երթ մաղթելու Հայրապետին։ Նորին Վեհափառութեան ուղեկցեցին մինչև ամարային հանգստավայրը Տ. Սահակ արքեպիսկոպոսը, դիւանապետ Տ. Բագրատ վարդապետը, վանական կառավարութեան նախագահ Տ. Մուշէ վարդապետը, խաչ և դաւազան կրող Տ. Տ. Աղեքսանէս վարդապետն ու Վրթանէս աբեղան։